

POLITIET
POLITIDIREKTORATET

TILRETTELAGTE AVHØR

DESEMBER 2017

STATISTIKKNOTAT

30.01.2018

Siden innføring av nye regler om tilrettelagte avhør i oktober 2015 har Politidirektoratet hatt fokus på å påse at de lovpålagte tidsfristene blir fulgt opp av politidistriktene. Politidirektoratet utarbeider derfor en rapport hver måned for å synliggjøre måloppnåelsen.

Tilrettelagt avhør

Tilrettelagt avhør skal gjennomføres i saker hvor barn og særlig sårbare fornærmede og vitner avhøres i saker om seksuallovbrudd, kjønnslemlestelse, mishandling i nære relasjoner, kroppsskade og drap. Det kan også gjennomføres tilrettelagt avhør i saker som omhandler andre typer straffbare forhold.

Tilrettelagt avhør gjennomføres etter reglene i straffeprosessloven § 239 flg. Avhengig av ulike kriterier skal avhøret som hovedregel gjennomføres innen 1-3 uker. Fristen regnes fra tidspunktet for anmeldelse eller når politiet av andre grunner har rimelig grunn til å undersøke om det foreligger straffbart forhold.

Datagrunnlag/ begrepsavklaring

Politidistriktene rapporterer månedlig informasjon om avhør gjennomført i forutgående måned. Måned rapporten er basert på en kombinasjon av uttrekk fra politiets register og manuell rapportering fra politidistriktene.

Antall dager det tok å få gjennomført avhøret er beregnet fra tidspunktet forholdet ble anmeldt¹ til avhøret er gjennomført.

I notatet ses det på måloppnåelse for *førstegangsavhør*.

Kvalitetssikring av tall

Politiet jobber kontinuerlig for å bedre kvaliteten på statistikken. I mars ble det gjort en korrigerende som hadde betydning for statistikkrapporteringen, og ikke for når avhør har blitt gjennomført. Som følge av denne korreksjonen, vil historiske tall i denne rapporten være noe endret i forhold til rapporter fra før mars 2017.

Det er fortsatt unøyaktigheter i tallmaterialet da statistikkverktøyet er under utvikling og tallmaterialet delvis er basert på skjønnsmessige vurderinger og manuelle rapporteringer.

¹ I noen av sakene er tidspunktet satt til når politiet ble kjent med at det er et vitne i saken som skal avhøres ved tilrettelagt avhør.

1. HOVEDDEL

1.1 Hovedresultater

I desember 2017 ble det gjennomført 419 førstegangsavhør, hvorav 50 prosent ble gjennomført innenfor frist. Ekskluderes avhør hvor forhold utenfor politiets kontroll har ført til forsinkelse, ble 53 prosent av avhørene gjennomført innenfor frist. 81 prosent av avhørene i desember ble gjennomført innen 30 dager.

I desember var 39 prosent av avhørene tatt i saker som omhandlet seksuallovbrudd, 57 prosent av avhørene var i saker som omhandlet vold, mens 3 prosent av sakene omhandlet andre typer straffbare forhold.

For de avhørene i desember som ikke ble gjennomført innenfor fristen er kapasitets- eller ressursmangel hovedårsak i 61 prosent av tilfellene.

1.2 Andel avhør innenfor frist

De siste 12 månedene (januar -desember 2017) er det gjennomført 5 851 førstegangsavhør, hvorav 52 prosent er gjennomført innenfor frist. Gjennomsnittlig antall avhør i en måned de siste 12 månedene er 488 førstegangsavhør. Høyest antall avhør ble gjennomført i november 2017 med 615 avhør, 2 flere enn i mars 2017. Lavest antall avhør ble gjennomført i juli 2017 med 257 avhør.

I 2016 ble det gjennomført 5 514 førstegangsavhør, hvorav 51 prosent ble gjennomført innenfor frist.

Av avhørene gjennomført i desember var 39 prosent av avhørene knyttet til seksuallovbrudd, 57 prosent av avhørene knyttet til vold, og 3 prosent knyttet til andre typer straffbare forhold. 79 prosent av de avhørte var oppgitt å være fornærmet i saken, mens de resterende 21 prosent var vitner.

Av de 419 førstegangsavhørene som ble gjennomført i desember ble 50 prosent av avhørene gjennomført innenfor frist. Andelen førstegangsavhør som er gjennomført innenfor frist har variert fra måned til måned, jf. figur 1.

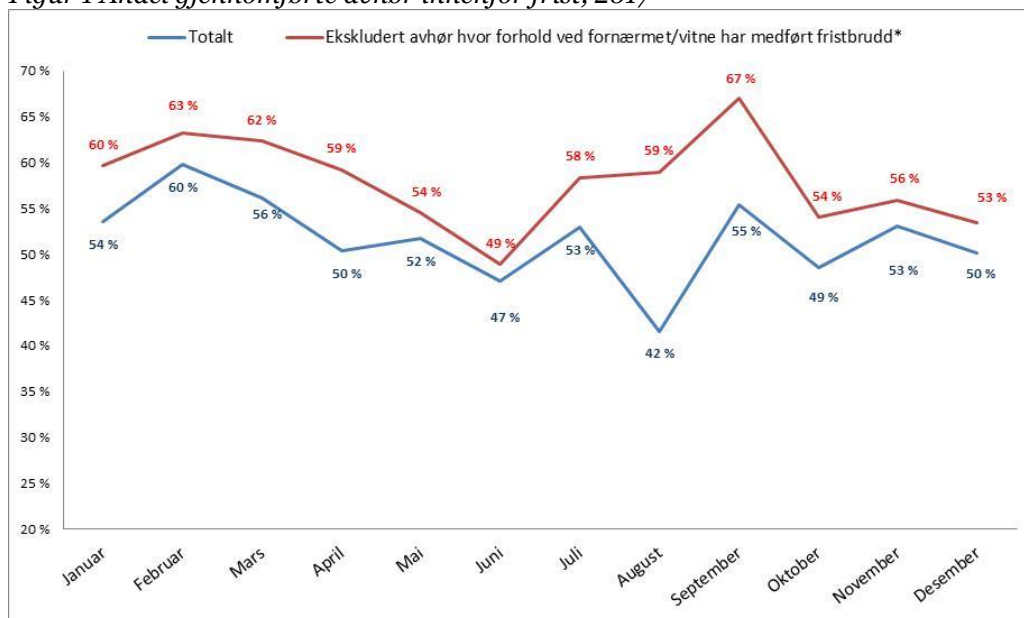
I avhørene som *ikke* ble gjennomført innenfor frist, er den innrapporterte hovedårsaken kapasitets- eller ressursmangel i 61 prosent av fristbruddene. Dette gjelder særlig mangel på kapasitet hos avhører/avhørsleder, men også kapasitet hos etterforsker, og i noen tilfeller barnehusene. Dette varierer imidlertid mellom de ulike barnehus og politidistrikt. Hensynet til barnets beste er oppgitt som hovedårsak i 12 prosent av tilfellene, mens intern koordinering er oppgitt som årsak i 10 prosent av tilfellene.

Ved flere avhør rapporteres det om forsinket behandlingstid på grunn av forhold rundt barnet som er utenfor politiets kontroll. Barnet kan eksempelvis være på ferie, være syk eller være bortreist. Ekskluderes avhørene hvor ulike

forhold ved fornærmede eller vitne har medført fristbrudd, er 53 prosent av førstegangsavhørene i desember gjennomført innenfor frist.

I rapporten inngår førstegangsavhørene hvor forhold ved fornærmede eller vitne har medført fristbrudd, gitt at ikke annet er angitt.

Figur 1 Andel gjennomførte avhør innenfor frist, 2017

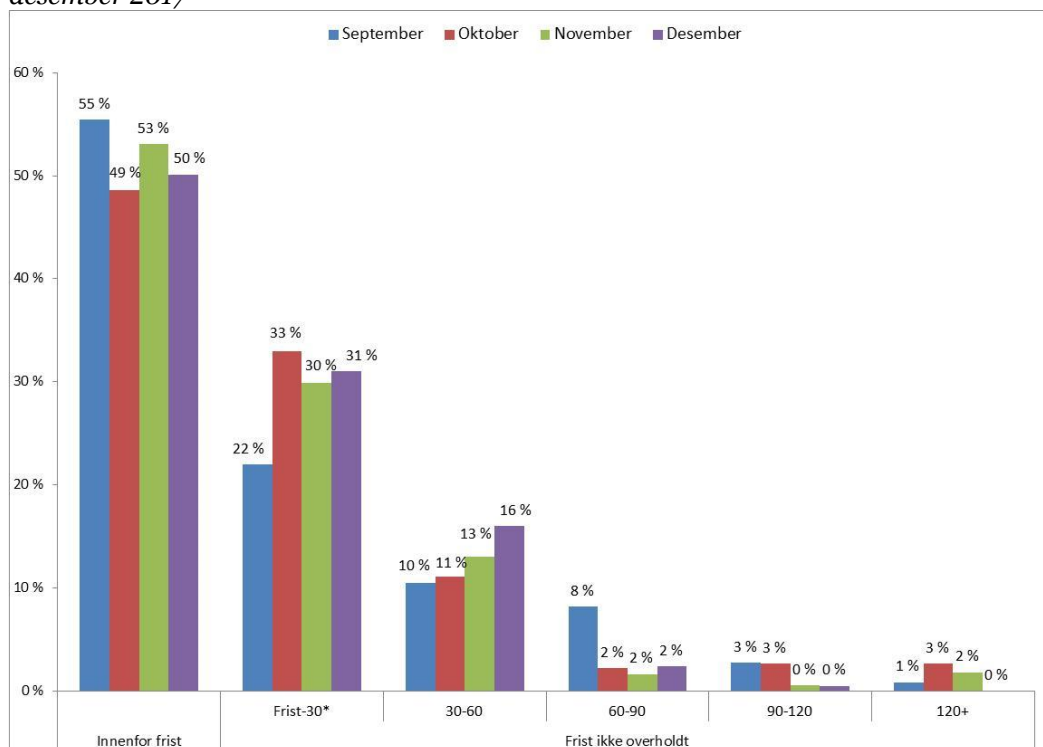

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

*Dette omfatter eksempelvis avhør hvor fristbrudd skyldes at fornærmet eller vitne er sykt, har rømt eller er bortreist.

Andelen av førstegangsavhørene gjennomført i løpet av 30 dager var i desember 81 prosent. De tre foregående månedene var det tilsvarende tallet mellom 77 og 83 prosent. Andelen avhør gjennomført i de ulike fristkategoriene er gitt i figur 2.

Figur 2 Andel gjennomførte avhør innenfor frist, og i ulike tidskategorier, september – desember 2017

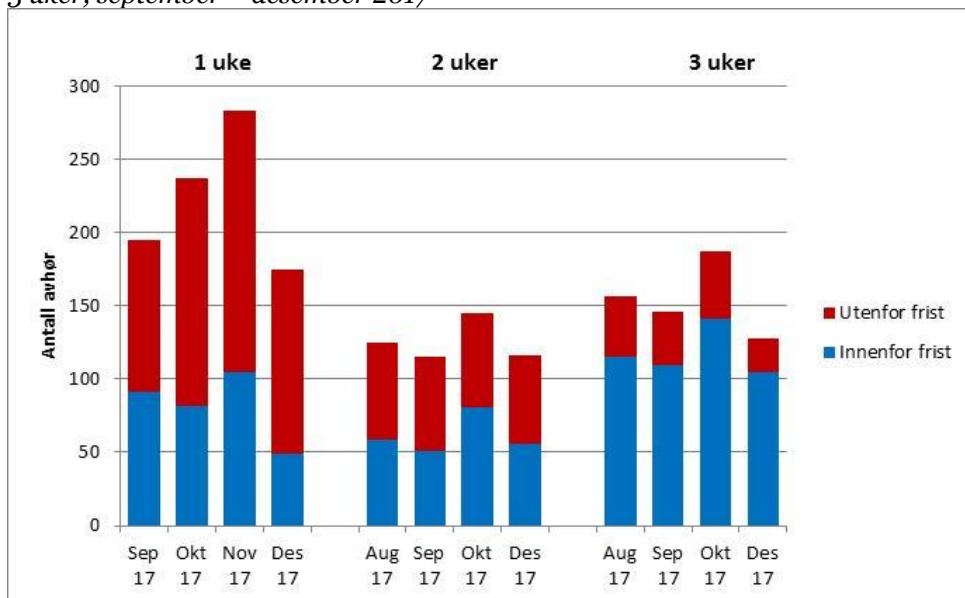
Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

*Dette gjelder tidsperioden mellom utløp av frist og 30 dager etter at forholdet ble anmeldt/avhørte kom inn i saken.

Avhengig av nærmere angitte lovpålagte vilkår skal avhøret være gjennomført innen 1-3 uker. I tillegg kan fristen forlenges med en uke hvis særlige grunner foreligger.² I desember hadde 42 prosent av førstegangsavhørene en frist på 1 uke, mens andelen på 2 og 3 uker var på henholdsvis 28 og 31 prosent. Nærmere beskrivelse av antall avhør og andel gjennomført innenfor frist er gitt i figur 3 og tabell 1.

² Nærmere omtalt i straffeprosessloven § 239.

Figur 3 Antall avhør avholdt innenfor og utenfor frist, fordelt på om fristen er satt til 1, 2 eller 3 uker, september – desember 2017

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

Tabell 1 Andel avhør gjennomført innenfor frist, fordelt på om fristen er satt til 1, 2 eller 3 uker, september – desember 2017

Frist	Sep 17	Okt 17	Nov 17	Des 17
1 uke	47 %	35 %	37 %	28 %
2 uker	47 %	44 %	56 %	48 %
3 uker	74 %	75 %	75 %	82 %

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

1.3 Ventetid og median

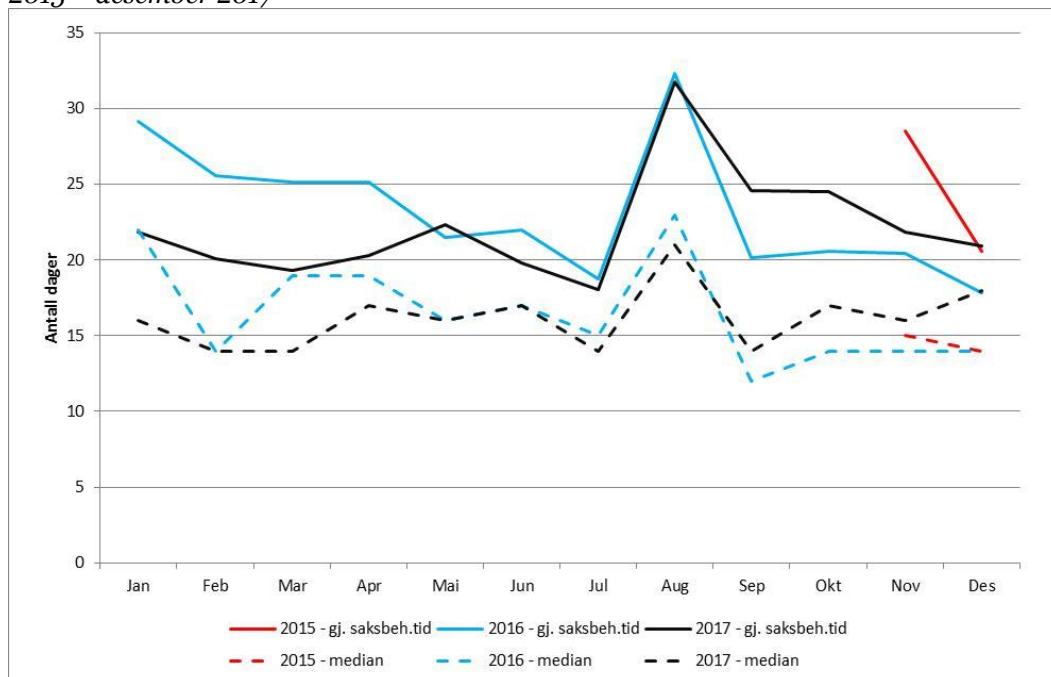
Ventetid og median sier ikke noe om de tilrettelagte avhørene er gjennomført innenfor fristen. Det sier imidlertid noe om når avhørene er gjennomført. For de 419 førstegangsavhørene som ble gjennomført i desember var gjennomsnittlig ventetid på avhør 20,9 dager, mens median ventetid var på 18,0 dager.

Tabell 2 Antall førstegangsavhør, gjennomsnittlig ventetid og median - desember 2017

	Antall avhør	Gjennomsnitt	Median
Alle avhør	419	21	18
Seksuelle overgrep (SO)	165	19	15
Fornærmet i SO-saker	126	21	17

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

Figur 4 Gjennomsnittlig ventetid (antall dager) og median, alle førstegangsavhør, november 2015 – desember 2017

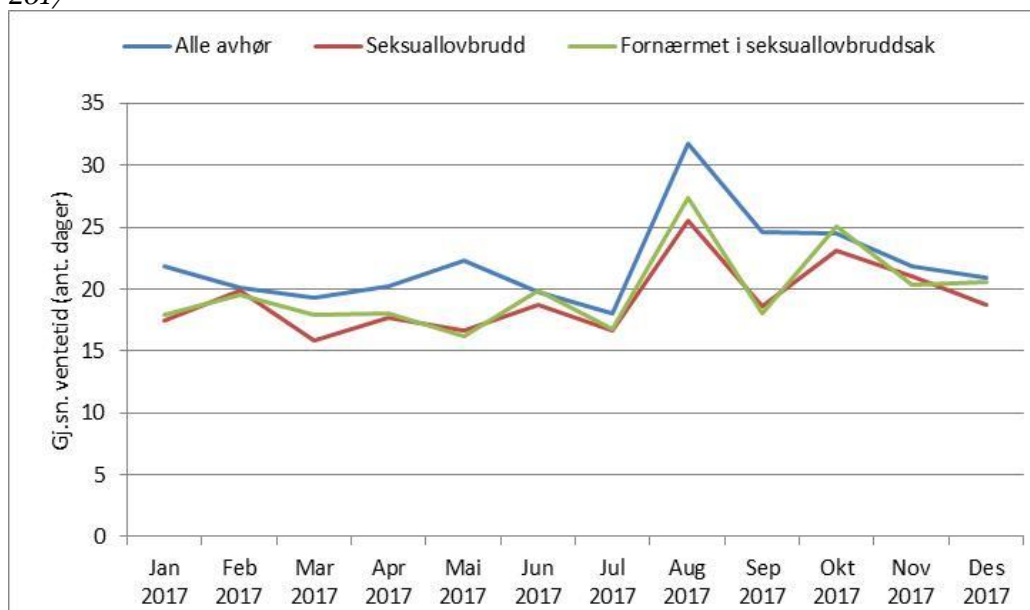
Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

Figur 4 viser utviklingen i gjennomsnittlig ventetid og median ventetid for alle førstegangsavhør per måned. Som figuren viser følger ventetidene samme utvikling som i fjor, men gjennomsnittlig ventetid var lavere i desember i fjor enn det var i år.

Figur 5 viser utviklingen de siste 12 månedene i gjennomsnittlig ventetid for alle førstegangsavhør, alle førstegangsavhør innenfor seksuallovbrudd, samt for alle førstegangsavhør innenfor seksuallovbrudd hvor den avhørte var fornærmet. Gjennomsnittlig ventetid for alle avhør i desember er 0,9 dager lavere enn i november, mens median ventetid i samme periode har økt med 2,0 dager.

Gjennomsnittlig ventetid på avhør knyttet til seksuallovbrudd ble redusert med 2,3 dager i forhold til november, mens fornærmede i seksuallovbrudd i desember i gjennomsnitt måtte vente omtrent like lenge som i november.

Figur 5 Gjennomsnittlig ventetid (antall dager), alle førstegangsavhør, januar 2017-december 2017

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene